

Nākamais Valsts izglītības satura centra biļetens iznāks 2010. gada 6. janvārī.

ŠODIEN BIĻETENĀ

VISC izvērtē padarīto 2009. gadā

VISC aktualitātes

Projekts „Dabaszinātnes un matemātika”

Zaļi balti stripains pīrāgs-
tāds ir katrs gads.
Bet ir diena, kurā tīrāks
vēlies būt tu pats.

Tas viss paša ziņā paliek-
prieks būs kluss vai skaļš.
Gads ir balts no abiem galiem
un pa vidu zaļš.

(O.Vācietis.)

Priecīgus svētkus Jums vē
Valsts izglītības satura cen

VISC IZVĒRTĒ PADARĪTO 2009. GADĀ

2009. gada 1. jūlijā notika Izglītības satura un eksaminācijas centra, Valsts jaunatnes iniciatīvu centra, Profesionālās izglītības administrācijas un Valsts izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras reorganizācija, daudzas minēto iestāžu funkcijas šobrīd veic Valsts izglītības satura centrs. Reorganizācijas dēļ notika būtiskas izmaiņas iestādes darbā, tomēr 2009. gadu VISC darbā var vērtēt kā veiksmīgu, jo ir uzsāktas daudzas jaunas iniciatīvas, paveikti daudzi uzdevumi darba kvalitātes uzlabošanai.

VISC šajā gadā ir uzsācis apjomīgu darbu, lai pārskatītu un pilnveidotu sešgadīgajiem bērniem paredzēto **mācību saturu** atbilstoši vecumposma īpatnībām un pilnveidotu sākumskolas mācību saturu; ir izveidotas darba grupas, kurās strādā gan augstskolu mācībspēki, gan praktizējoši pedagogi no visas Latvijas. Darba

grupas pilnveido spēkā esošos mācību priekšmetu standartus un VISC izstrādātos programmu paraugus, kā arī plāno to, kāds metodiskais atbalsts nepieciešams pedagogiem darbā.

Ir noslēgusies trīs gadus ilgusī mācību priekšmeta "**Latvijas vēsture**" **standarta aprobācija**, kas notika 43 skolās. Aprobācijas gaitā tika analizēts tas, kā skolās varētu mācīt minēto mācību priekšmetu. VISC ir paveicis aprobācijas rezultātu izvērtēšanu, secinot, ka nav vērojamas atšķirības skolēnu zināšanu līmenī neatkarīgi no tā, vai skolēni apguvuši integrētu mācību priekšmetu "Latvijas un pasaules vēsture" vai divus atsevišķus mācību priekšmetus.

2009. gada laikā VISC ir izvērtējis un apstiprinājis 69 dažādu izdevniecību iesniegtos **mācību līdzekļu komplektizdevumus**. Sarunās ar izdevējiem ir panākts tas, ka gandrīz visos mācību priekšmetos ir nodrošinājums ar nepieciešamo mācību literatūru.

Būtiskas izmaiņas 2009. gadā notikušas arī skolēnu mācību sasniegumu **vērtēšanā**. Skolēnu mācību sasniegumi 10 ballu skalā visos mācību priekšmetos tiek vērtēti no 4. klases, līdz šim 4. klasē vairākos mācību priekšmetos bija aprakstošais vērtējums.

Profesionālajā izglītībā VISC strādā pie **profesionālās izglītības vienota satura izveides**. Vienots saturs tiek veidots vairākās jomās, piemēram, darba aizsardzības jautājumos. Kā ļoti nozīmīgs paveiktais darbs ir jāmin tas, ka ir izstrādāts profesionālās izglītības saturs jauniešiem ar garīgās attīstības traucējumiem.

Speciālajā izglītībā veiksmīgi noritējis Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas darbs, kā arī speciālisti lielu uzmanību ir pievērsuši pedagoģu izglītošanai un informēšanai par dažādiem ar speciālo izglītību saistītiem jautājumiem.

Notikuši daudzpusīgi **pedagoģu profesionālās pilnveides kursi**, apstiprinātas daudzas profesionālās pilnveides programmas. 13 pedagoģu profesionālās pilnveides programmas 2009. gadā tika īstenotas par valsts budžeta līdzekļiem. Notikuši arī ļoti nozīmīgi semināri, piemēram, reģionālie semināri vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības iestāžu vadītāju vietniekiem izglītības jomā "Metodiskais atbalsts vispārējās vidējās izglītības modernizētā satura īstenošanai".

Lai sniegtu atbalstu pedagogiem, VISC ir sagatavojis vairākus **metodiskos materiālus**: "Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana vidusskolā", "Drošība uz ceļa", "Vizuālās mākslas uzdevumi vidusskolā", darba aizsardzības apmācības moduļi profesionālajās izglītības iestādēs "Pārtikas ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana", "Ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģijas", "Veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi", "Dzelzceļa transports un dzelzceļa pakalpojumi" un "Kokapstrādes tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana" u. c.

Sekmīgi 2009. gada vasarā noritēja arī **valsts pārbaudes darbu** sesija. VISC izvērtēja 101419 centralizēto eksāmenu darbus vidējā izglītībā un 5529 pamatskolas beidzēju darbus. Vislielākais kārtotāju skaits bija angļu valodā, latviešu valodā un literatūrā un matemātikā. No izvēles centralizētajiem eksāmeņiem vispopulārākais bija eksāmens vēsturē. 2008./2009. mācību gadā skolēni pirmo reizi kārtēja obligāto centralizēto eksāmenu matemātikā; eksāmena rezultāti liecina, ka skolēnu zināšanas šajā mācību priekšmetā ir vērtējamas kā labas.

Daudzas novitātes, kas saistītas ar tehnoloģiju lietojumu, ir ienākušas valsts pārbaudes darbu organizēšanā un norisē. Centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu teorētiskās daļas 6 kvalifikācijām (grāmatvedis, agrouzņēmuma komercdarbinieks, sekretārs, lietvedis, elektriķis un elektromontieris) var nokārtot elektroniski. Vispārējā izglītībā no 2009./2010. mācību gada skolēni valsts pārbaudes darbiem vispārējā izglītībā tiek pieteikti elektroniski. Katrai izglītības iestādei ir piešķirti autorizācijas dati un piekļuve konkrētās iestādes skolēnu datiem. Datus izglītības iestādes ievada noteiktā vietnē, un tie uz VISC nonāk automātiski, tādējādi skolām vairs nav jāaizpilda apjomīgas tabulas manuāli. Ir paveikts sagatavošanās darbs, lai eksāmenu runas daļās no 2009./2010. mācību gada ierakstus varētu veikt datorizēti, izmantojot VISC nodrošinātu programmatūru.

Ir uzlabota **valsts valodas prasmes pārbaudes** kārtība, pārbaudījumā tiek iekļauta arī klausīšanās prasme. Mainīti ir arī līdzšinējie valodas prasmju līmeņu un pakāpju apzīmējumi, lai tos saskaņotu ar Eiropā atzītajiem valodas prasmju līmeņiem.

Latvijas skolēni šajā gadā uzrādījuši augstus sasniegumus dažādās starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs. Starptautiskajās ķīmijas un informātikas olimpiādēs Latvijas pārstāvji ieguva ļoti augstu vērtējumu – sudraba medaļas. Kopumā vēl iegūtas 10 bronzas medaļas. Veiksmīgi Latvijas skolēni piedalījās starptautiskajā Eiropas Savienības jauno zinātnieku konkursā, kur Latvijas pārstāvji ieguva konkursa speciālo Francijas elektroenerģijas apgādes grupas balvu par darbu "Elektrolīzes šūnu izveide un dzinēja darbības optimizācija".

Šajā gadā Starptautiskās Edinburgas hercoga jauniešu pašaudzināšanas programmas AWARD ietvaros pirmo reizi 6 jaunieši saņēma zelta nozīmītes. Kopumā šajā gadā tika apbalvoti 45 jaunieši, kas aktīvi iesaistījušies programmas aktivitātēs un paveikuši daudzus nozīmīgus darbus, piemēram, atjaunojuši Kārsavas baznīcu.

2010. gada vasarā notiks **X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki**. Lai šis nozīmīgais pasākums varētu noritēt veiksmīgi, jau 2009. gadā ir uzsākts sagatavošanās darbs. Ir notikušas daudzas Mākslinieciskās padomes sēdes, modelēšanas koncerti, apstiprināts repertuārs un svētku norises plāns. Interesu izglītībā kopumā ir nodrošināts tas, lai Latvijas bērniem un jauniešiem būtu iespējams attīstīt un pilnveidot savus talantus, piedaloties dažādos intereses veicināšanas pasākumos.

Ir turpināta vairāku projektu īstenošana. Veiksmīgi savu darbu Latvijā turpināja Eiropas Padomes *Pestallozi* programma, *Leonardo da Vinci* programma, "Baltijas jūras projekts" un citi.

Plašāk ar VISC paveikto var iepazīties, apmeklējot interneta mājaslapu www.visc.gov.lv.

>> [Uz sākumu](#)

PROJEKTS „DABASZINĀTNES UN MATEMĀTIKA”

Kopš 2008. gada 15. decembra VISC īsteno Eiropas Savienības struktūrfondu projektu "Dabaszinātnes un matemātika". Plašāku informāciju par projektu var lasīt www.dzm.lv.

Aprit viens gads, kopš projekta "Dabaszinātnes un matemātika" uzsākšanas!

2009. gada laikā projekta eksperti strādājuši visās projekta aktivitātēs – pie skolotāju atbalsta materiālu, elektronisko materiālu un metodisko materiālu izveides, uzsākta sagatavoto materiālu aprobācija skolās. Vienlaicīgi tiek veikti profesionālās pilnveides pasākumi – izstrādātas un aprobētas skolotāju tālākizglītības programmas, tiek realizēti skolotāju tālākizglītības kursi, notiek mācības izmēģinājumskolu skolotājiem un koordinatori, profesionālās pilnveides semināri ekspertiem.

Kopā ar projekta sadarbības augstskolām uzsākts darbs pie augstskolu studiju kursu pilnveides un studentu prakšu organizēšanas. Gada laikā organizēti vairāki pasākumi skolēniem intereses veicināšanai par dabaszinātnēm un matemātiku. 2009. gada rudenī tika uzsākti informācijas dienu pasākumi, lai informētu par pārmaiņām un labās prakses pieredzi dabaszinātņu un matemātikas izglītībā, iesaistītu pārmaiņu plānošanā un realizēšanā skolotājus, izglītības darbiniekus, pašvaldību pārstāvjus visā valstī.

Septembrī uzsākta izstrādāto **skolotāja atbalsta materiālu aprobācija** 26 projekta izmēģinājumskolās. Šie materiāli izstrādāti saskaņā ar pilnveidoto standartu un mācību programmu katrā priekšmetā. Projekta eksperti pilnībā pabeiguši skolotāja atbalsta materiālu pilnu komplektu izstrādi bioloģijā un matemātikā 7., 8. un 9. klasei un ķīmijā un fizikā 8. un 9. klasei, kuri nodoti izmēģinājumskolām to aprobācijai. Izveidoti arī vizuālie materiāli un demonstrējumi, didaktiskās spēles, elektroniskie mācību materiāli. Aprobācijas procesa sākumposmā priekšmetu skolotāji strādā ar konkrēto materiālu stundās, sniedz vērtējumu par katru materiālu pēc izstrādātiem kritērijiem, iesniedz komentārus un piezīmes materiāla uzlabošanai. Pēc tam projekta eksperti kopā ar darba grupu darbiniekiem izvērtē šos ieteikumus, veic labojumus un nodod izstrādāto materiālu ārējai ekspertēšanai, lai to novērtētu neatkarīgi speciālisti.

pamatskolu skolotājiem un, jau sākot ar 2010. gadu, to apgūs ap 1000 skolotāju, kas māca dabaszinātnes un matemātiku 7.–9. klasēs. Kursu nodarbības ir interaktīvas, tās balstās uz profesionālu pieredzes apmaiņu. Modelējot mācību stundas, skolotājiem tiek dota iespēja iejusties "skolēna korpēs", lai labāk izprastu, kā skolēns mācās. Pētnieciskās darbības un informāciju tehnoloģiju moduļus skolotāji apgūst praktiski, strādājot laboratorijās un datorklasēs.

Gan projekta, gan pasaules pieredze rāda, ka tieši skolotāja darbs mācību stundā ir priekšnoteikums pārmaiņu veiksmīgai ieviešanai dzīvē. Projekta pirmā gada darbības laikā **profesionālās pilnveides** jomā organizēti gan tālākizglītības kursi, gan semināri un lekcijas visām projekta mērķgrupām: dabaszinātņu un matemātikas skolotājiem, izmēģinājumskolu skolotājiem; nozares ekspertiem, skolu administratoriem. Projekts turpina jau iepriekšējā periodā uzsāktu skolotāju tālākizglītību – ja, sākot no 2005. gada, kursus apmeklēja vidusskolu skolotāji un tālākizglītības programmu darbam ar moderno mācību saturu dabaszinātnēs un matemātikā apguva 2950 skolotāju, tad šobrīd kursi tiek piedāvāti arī

Pedagogu tālākizglītības kursu programmas ir izstrādātas 36 un 54 stundu apjomā, paredzot iespēju apgūt visus moduļus uz viena mācību priekšmeta bāzes vai, kombinējot tos, atkarībā no mācību priekšmetiem, kurus skolotājs māca. Piemēram, ja skolotājs māca bioloģiju un ķīmiju, tad būs iespēja apgūt tālākizglītības programmu 54 stundu vai 36 stundu apjomā, iekļaujot abus mācību priekšmetus.

Projekta izmēģinājumskolu skolotāji aktīvi apgūst stundu vērošanas un analīzes prasmes, piedaloties stundās klātienē, kā arī vērojot uzfilmēto videomateriālu fragmentus. Plašākai auditorijai šī gada laikā notikušas divas publiskās lekcijas saistībā ar dabaszinātņu un matemātikas izglītību, kuras lasīja lektori Feija Braunlija (Kanāda) un Onno de Jongs (Nīderlande).

Lai veicinātu interesi par dabaszinātnēm un matemātiku, projekta ietvaros organizēti vairāki **pasākumi skolēniem**. Viens no tiem bija divu dienu pasākums atbalsta skolu skolēniem "Domā citādāk. Eksaktāk! ", kas notika augustā Valmieras apkārtnē. Pasākuma devīze bija "Uzņēmējs, uzņēmība, uzņēmums", un tā laikā dalībnieki devās mācību ekskursijās uz vairākiem uzņēmumiem – AGA SIA, metālapstrādes uzņēmumu SIA "Valpro", SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija", A/s "Latvijas Valsts meži", Strenču kokaudzētavu, A/s "Valmieras stikla šķiedra". 2010. gada februārī Rīgā notiks jau otrais pasākums skolēniem, kurā piedalīsies 96 jaunieši un viņu skolotāji, pārstāvot 32 skolas no visas Latvijas.

Izveidotā **projekta mājaslapa** piedāvā skolēniem iespējas iesaistīties dažādos konkursos. Konkurss dabaszinātnēs un matemātikā 7.–9. klasēm jau no tā uzsākšanas brīža guva popularitāti jauniešu vidū – tam reģistrējušies vairāk nekā 3000 dalībnieku, un noslēgusies jau 11. konkursa kārtā. Konkurss notiek internetā, un tas turpināsies arī 2010. gadā. Mājaslapā skolēniem ir arī iespēja risināt mēneša uzdevumus, veikt eksperimentus un iesūtīt atbildes, eksperimenta norises aprakstus ar fotogrāfijām.

Oktobrī projekts "Dabaszinātnes un matemātika" uzsāka **informatīvo dienu ciklu**, kurš aptvers visu Latviju. Informācijas dienas notikušas Rīgas pilsētās 3. ģimnāzijā, Bauskas 1. vidusskolā, Jelgavas 1. ģimnāzijā, Pumpuru vidusskolā, Valmieras Pārgaujas ģimnāzijā, Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijā, un tās kopā apmeklējuši jau 380 skolotāji. Informācijas dienās piedalās attiecīgās pilsētas un apkārtnējo novadu dabaszinātņu un matemātikas skolotāji, novadu izglītības speciālisti, projekta izmēģinājumskolu skolotāji.

Informācijas dienu sākumā klātesošie tiek iepazīstināti ar projekta "Dabaszinātnes un matemātika" realizētajiem pasākumiem un pārmaiņu nepieciešamību dabaszinātņu un matemātikas izglītībā skolā. Pēc tam skolotāji piedalās trīs interaktīvās nodarbībās, kurās iepazīstas ar topošajiem skolotāja atbalsta

materiāliem didaktiskām spēlēm, uzzina par iespējām, kādas paver izveidotā elektroniskā mācību vide. Dalībnieki atzinīgi vērtējuši informācijas dienu seminārus, jo tie "dod iespēju vienas nepilnas dienas laikā iegūt tik plašu informāciju", "tā ir iespēja satikt kolēģus, dalīties pieredzē un uzzināt aktualitātes". Katrs informācijas dienu dalībnieks saņem izstrādāto didaktisko spēļu komplektu savā mācību priekšmetā. Atgriežoties skolās, projekta speciālisti aicina skolotājus dalīties ar iegūto informāciju kolēģu vidū, rosināt gan citus skolotājus, gan skolēnus mācību darbā izmantot projekta mājaslapā pieejamos materiālus. Nākamie informācijas dienu pasākumi notiks 2010. gada janvārī.

>> [Uz sākumu](#)

VISC AKTUALITĀTES

- [Konkurss "Labākā CSDD satiksmes drošības skola"](#)
- [Notiks seminārs](#)
- [Notikuši izglītojošie semināri par speciālo izglītību](#)
- [Eiropas Padomes Pestallozi seminārs Latvijā](#)
- [Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana 4.klasē](#)
- [Mācību priekšmeta "Latvijas vēsture" aprobācijas rezultāti](#)
- [Par centralizēto profesionālas kvalifikācijas eksāmenu materiālu saņemšanu](#)
- [Atklās bērnu un jauniešu stāstu projektu – konkursu "Draugu stāsti"](#)
- [Apbalvoti programmas AWARD dalībnieki](#)
- [Angļu valoda mežā – neaizmirstams piedzīvojums](#)

>> [Uz sākumu](#)

Jūs saņemat šo biļetenu, jo esat VISC informatīvā biļetena abonents.

You are receiving this because you are an "visc.gov.lv" member who has opted-in to receive bulletins.

Biļetenā ietvertās informācijas pārpublicēšanas gadījumā obligāti jāatsaucas uz informācijas avotu.

Ja jūs vēlaties abonēt mūsu biļetenu – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv, 'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – Subscribe.

Lai atteiktos no parakstīšanās – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv, 'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – Unsubscribe.

Biļetenu arhīvs atrodams VISC mājaslapā www.visc.gov.lv.

Ieteikumus ISEC elektroniskā biļetena pilnveidei, lūdz, sūtiet uz prese@visc.gov.lv.